

**MJEŠOVITI HOLDING "ELEKTROPRIVREDA" REPUBLIKE SRPSKE  
MATIČNO PREDUZEĆE AKCIONARSKO DRUŠTVO TREBINJE**

**S T A T U T**

**Mješovitog Holdinga "Elektroprivreda" Republike Srpske  
Trebinje – Matično preduzeće akcionarsko društvo Trebinje**

**Trebinje, 07.09.2006. godine**

Na osnovu člana 5. Zakona o javnim preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 75/04), člana 215. Zakona o preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 24/98, 62/02, 38/03 i 97/04.) i Odluke Vlade Republike Srpske o organizovanju Mješovitog Holdinga "Elektroprivreda" Republike Srpske a.d. Trebinje, broj: 02/1-020-60/06, od 30.12.2005. godine i broj: 04/1-012-1966/06, od 07.09.2006. godine, Vlada Republike Srpske u funkciji Skupštine akcionara Mješoviti Holding "Elektroprivreda" Republike Srpske – Matično preduzeće a.d. Trebinje (u daljem tekstu: Skupština Matičnog preduzeća), na 32. sjednici održanoj 07.09.2006. godine **d o n o s i**

## **S T A T U T**

### **I – OPŠTE ODREDBE**

#### **Član 1.**

Mješoviti Holding "Elektroprivreda" Republike Srpske Trebinje (u daljem tekstu: Mješoviti Holding) organizovan je shodno Odluci Vlade Republike Srpske, broj: 02/1-020-60/06, od 30.12.2005. godine i broj: 04/1-012-1966/06, od 07.09.2006. godine, u skladu sa Zakonom o preduzećima i Zakonom o javnim preduzećima.

Ovim Statutom se uređuju osnovna pravila u pogledu pravnog statusa, organizovanja, upravljanja i poslovanja Matičnog preduzeća Holdinga (u daljem tekstu Matično preduzeće).

Ovaj Statut sadrži odredbe o:

- nastanku Matičnog preduzeća,
- firmi i sjedištu Matičnog preduzeća,
- djelatnosti Matičnog preduzeća,
- organizaciji Matičnog preduzeća,
- iznosu osnovnog kapitala i načinu uplate akcija,
- nominalnoj vrijednosti, vrsti i klasi izdatih akcija,
- povezivanju sa drugim društvima na osnovu učešća u osnovnom kapitalu,
- pravima akcionara, učešće u osnovnom kapitalu drugih društava,
- načinu potpisivanja firme i zastupanja Matičnog preduzeća,
- načinu sazivanja Skupštine i donošenja odluka,
- izboru, opozivu i djelokrugu rada organa Matičnog preduzeća,
- predstavljanju Matičnog preduzeća na Skupštinama akcionara povezanih društava (zavisnih preduzeća),
- zajedničkom Fondu rizika,
- investicijama,
- primjeni Etičkog kodeksa,
- postupku nabavke,

- planiranju poslovanja i investicija,
- primjeni knjigovodstvenih i finansijskih računovodstvenih standarda,
- raspodjeli dobiti, pokriću gubitaka,
- povećanju i smanjenju osnovnog kapitala,
- rezervama,
- zaštiti životne sredine,
- načinu promjene oblika Matičnog preduzeća,
- prestanku Matičnog preduzeća,
- postupku izmjena i dopuna Statuta,
- drugim pitanjima značajnim za organizaciju i rad Matičnog preduzeća u skladu sa Zakonom.

## **Član 2.**

Matično preduzeće je organizovano kao jednočlano akcionarsko društvo Odlukom Vlade Republike Srpske iz prethodnog člana, kojom je izvršeno povećanje osnovnog kapitala "Elektroprivrede" Republike Srpske a.d. Trebinje, unošenjem uloga u pravima Vlade Republike Srpske u ime Republike Srpske, kao akcionara, koji čine paketi akcija državnog kapitala u osnovnom kapitalu akcionarskih društava iz oblasti proizvodnje i akcionarskih društava iz oblasti distribucije električne energije i Istraživačko-razvojnog centra elektroenergetike IRCE a.d., Istočno Sarajevo (u daljem tekstu: IRCE).

Matično preduzeće je pravno lice koje obavlja djelatnost upisanu u sudski registar radi sticanja dobiti.

Matično preduzeće obavlja djelatnost od opšteg interesa u skladu sa Zakonom.

Matično preduzeće je pravni sljedbenik "Elektroprivrede" Republike Srpske akcionarsko društvo Trebinje.

Matično preduzeće je upravljačka firma u Mješovitom holdingu *Elektroprivreda* Republike Srpske Trebinje. Ono ostvaruje upravljačku supremaciju nad ostalih 11 članica holdinga na bazi kapitala.

## **II – FIRMA I SJEDIŠTE MATIČNOG PREDUZEĆA**

### **Član 3.**

Matično preduzeće je pravno lice i posluje pod firmom:  
"Mješoviti Holding Elektroprivreda Republike Srpske Trebinje - Matično preduzeće akcionarsko društvo Trebinje".

Skraćeni naziv firme glasi: MH ERS – Matično preduzeće a.d. Trebinje.

Sjedište i adresa Matičnog preduzeća Trebinje, Stepe Stepanovića b.b.

Odluku o promjeni firme, skraćenog naziva firme i sjedišta Matičnog preduzeća, donosi Skupština Matičnog preduzeća.

#### **Član 4.**

Matično preduzeće ima pečat, koji je okruglog oblika, u kojem je ćirilčnim pismom u koncentričnim krugovima ispisan sljedeći tekst:

- Mješoviti Holding "Elektroprivreda" Republike Srpske Trebinje – Matično preduzeće akcionarsko društvo Trebinje.
- U sredini kruga utisnut je crtež munje.

Matično preduzeće ima prijemni štambilj koji je pravougaonog oblika i sadrži naziv i sjedište firme, sa mjestom za broj i datum.

Bliže odredbe o broju pečata i štambilja Matičnog preduzeća, oznakama, čuvanju i rukovanju, uređuju se aktom Uprave Matičnog preduzeća.

#### **Član 5.**

Matično preduzeće ima svoj zaštitni znak i logotip firme, čiji izgled, način zaštite i korištenja utvrđuje Nadzorni odbor Matičnog preduzeća.

#### **Član 6.**

Matično preduzeće posluje sa sredstvima u svojini Matičnog preduzeća i sa pravima, obavezama i odgovornostima utvrđenim zakonom i ovim Statutom.

Osnivač i akcionar Matičnog preduzeća je Vlada Republike Srpske.

Matično preduzeće odgovara za svoje obaveze cjelokupnom svojom imovinom, a akcionar snosi rizik poslovanja Matičnog preduzeća do visine svoga akcionarskog uloga.

#### **Član 7.**

Poslovni akti Matičnog preduzeća, namjenjeni su trećim licima, sadrže i označenje registarskog suda i broj upisa, broj računa i matični broj, iznos upisanog i uplaćenog osnovnog kapitala i druge podatke značajne za pravni promet Matičnog preduzeća u skladu sa Zakonom.

Matično preduzeće na svojim poslovnim prostorijama ističe naziv firme i adresu sjedišta Matičnog preduzeća.

### **III – DJELATNOSTI MJEŠOVITOG HOLDINGA ELEKTROPRIVREDE REPUBLIKE SRPSKE TREBINJE, KAO GRUPE VLASNIČKI POVEZANIH PREDUZEĆA.**

#### **Član 8.**

Holding, odnosno njegove članice obavljaju sljedeće djelatnosti od opšteg interesa:

- 40111 - Proizvodnja hidroelektrične energije,
- 40112 - Proizvodnja termoelektrične energije,
- 40114 - Proizvodnja električne energije iz drugih izvora,
- 40130 - Distribucija i prodaja električne energije,
- 45310 - Postavljanje električnih instalacija i opreme,
- 31200 - Proizvodnja opreme za distribuciju električne energije i upravljačke opreme,
- 31620 - Proizvodnja ostale električne opreme, d.n.,
- 33200 - Proizvodnja instrumenata i uređaja za mjerenje, provjeru, testiranje, navigaciju druge svrhe, osim opreme za upravljanje industrijskim procesima,
- 10201 - Vađenje i briketiranje lignita,
- 10202 - Vađenje i briketiranje mrkog uglja,
- 511 - Trgovina na veliko preko posrednika,
- 51180 - Posredovanje u trgovini specijalizovanoj za određene proizvode ili grupe proizvoda, d.n.,
- 51900 - Ostala trgovina na veliko, isključivo za sopstveni račun,
- 52630 - Ostala trgovina na malo izvan prodavnica,
- 65230 - Ostalo finansijsko posredovanje (za potrebe proizvodnje i distribucije električne energije), d.n.,
- 73120 - Istraživanje i eksperimentalni razvoj u tehničkim i tehnološkim naukama,
- 74140 - Poslovni i menadžment konsalting,
- 74150 - Upravljanje holding društvima,
- 74300 - Tehničko ispitivanje i analiza,
- 22130 - Izdavanje časopisa i sličnih periodičnih izdanja,
- 28520 - Osnovni mašinski radovi,
- 51190 - Posredovanje u trgovini raznovrsnim proizvodima,
- 51430 - Trgovina na veliko električnim aparatima za domaćinstvo, radio i televizijskim uređajima,
- 51510 - Trgovina na veliko čvrstim, tečnim i gasovitim gorivima i sličnim proizvodima,
- 71340 - Iznajmljivanje ostalih mašina i opreme, d.n.,

- 72400 - Izrada i upravljanje bazama podataka,
- 74130 - Istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnjenja,
- 74200 - Arhitektonske i inženjerske djelatnosti i tehničko savjetovanje.

Holding obavlja i djelatnost spoljne trgovine neprehrambenim proizvodima u okviru registrovane djelatnosti.

Holding može, bez upisa u sudski registar, da obavlja i druge djelatnosti koje služe djelatnosti upisanoj u registar, a koje se uobičajeno obavljaju uz te djelatnosti u manjem obimu ili povremeno.

#### **IV – DJELATNOSTI MATIČNOG DRUŠTVA**

##### **Član 9.**

Matično preduzeće obavlja svoje poslove iz člana 8. ovog Statuta i upravlja radom akcionarskih društava radi obezbjeđenja tehničko-tehnološkog jedinstva sistema i optimizacije proizvodnje (dispečing), u cilju njihovog efikasnijeg i racionalnijeg poslovanja s obzirom na poziciju Matičnog preduzeća kao balansno odgovorne strane prema Tržišnim pravilima i Mrežnom kodeksu.

Matično preduzeće vrši poslove trgovine električnom energijom na domaćem tržištu i izvoz-uvoz električne energije.

Matično preduzeće usaglašava, objedinjava i predlaže konsolidovane godišnje – trogodišnje elektroenergetske bilanse i planove poslovanja i prati njihovu realizaciju.

Matično preduzeće vrši komunikaciju i koordinaciju sa nezavisnim tijelima koja regulišu obavljanje elektroenergetske djelatnosti u BiH i RS (NOS, DERK, REES).

Matično preduzeće vrši unifikaciju i standardizaciju svih pravila, procedura, standarda i drugih akata, kojim se bliže reguliše rad pojedinih akcionarskih društava.

Matično preduzeće zastupa i predstavlja sva akcionarska društva prema međunarodnim institucijama koje implementiraju projekte u oblasti elektroenergetike i ima ovlašćenja punomoćnika kod zaključivanja kredita za ostala povezana zavisna preduzeća, kao i ovlašćenje da zaključi ugovore i obavlja poslove koji su uobičajeni u vršenju njihove poslovne djelatnosti.

Matično preduzeće koordinira i zajedno sa resornim Ministarstvom vodi sve aktivnosti koje su vezane za uređenje elektroenergetskog sektora u Republici Srpskoj, kao i aktivnosti koje su vezane za status i poziciju *Elektroprivrede* RS u širem okruženju.

Matično preduzeće ima ovlašćenja za preduzimanje nalogodavnih mjera prema akcionarskim društvima u cilju obezbjeđenja poslova iz prethodnih stavova.

Matično preduzeće može osnivati ili kupovati nova društva ili poslovne djelatnosti, bilo u cjelini ili djelimično, samo ukoliko su isti:

- uključeni u poslovne djelatnosti koje su direktno vezane za već registrovane djelatnosti Matičnog preduzeća,
- ako je to osnivanje, odnosno kupovina koja bi direktno ili objektivno mogla biti od koristi Matičnom preduzeću, odnosno ukoliko se postiže poboljšanje iskorištenosti ključnih kapaciteta ili finansijskih rezultata Mješovitog holdinga u cjelini.
- posljedica izdvajanja sporednih djelatnosti.

U cilju bržeg razvoja otvaranja novih mogućnosti i efikasnijeg poslovanja, Matično društvo može u okviru svoje djelatnosti zaključivati ugovore o stranom ulaganju ili ugovor o poslovno – tehničkoj saradnji sa stranim fizičkim i pravnim licima ili predlagati davanje koncesija, u skladu sa zakonom.

## **V – ORGANIZACIJA MATIČNOG PREDUZEĆA**

### **Član 10.**

Organizacija Matičnog preduzeća zasniva se na osnovnim principima koji obezbjeđuju racionalno i efikasno obavljanje poslova iz djelokruga rada Matičnog preduzeća, adekvatnu tehničko – tehnološku, ekonomsku i finansijsku strukturu sistema, sigurnost i motivisanost zaposlenih i na toj osnovi, ostvarivanja svih ciljeva Matičnog preduzeća i Holdinga kao cjeline.

### **Član 11.**

Organizacija Matičnog preduzeća uređuje se Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Matičnog preduzeća. Ovim Pravilnikom definišu se organizacione jedinice Matičnog preduzeća koje obavljaju sljedeće djelatnosti Matičnog preduzeća:

- aktivnosti iz domena rada i funkcionisanja Uprave Matičnog preduzeća (kontrola poslovanja),
- praćenja, analiziranja, planiranja i koordinacije proizvodnih kapaciteta (kontrola poslovanja),
- praćenja, analiziranja, planiranja i koordinacije distributivnih kapaciteta,
- operativno upravljanje proizvodnjom i energetske planiranje i poslove (teleinformacionog sistema),

- pripremanje i organizovanje studijskog rada, razvoja i investicione izgradnje, pripremanje i kontrolu, izradu dokumenata za nove objekte, predlaganje planskih dokumenata u oblasti investicija, inženjering poslova – projektovanje,
- finansijsko – računovodstvene poslove, poslove analize i planiranja, praćenje transakcija, izradu finansijskih izvještaja, raspodjele fondova po osnovu obavljanja objedinjenih poslova za elektroenergetska preduzeća Holdinga, odnosno obračuna i fakturisanja usluga koje obavlja Matično preduzeće i sl.,
- trgovine i posredovanja u trgovini električnom energijom, istraživanje mogućnosti tržišta, komercijalne poslove kao i sve poslove vezane za promet električne energije između proizvodnih i distributivnih preduzeća, kao i izvoza i uvoza električne energije, prodaje Distriktu Brčko BiH, prodaje kvalifikovanim kupcima, nezavisnim trgovcima, zajedničke nabavke i sl.,
- pravne, kadrovske i opšte poslove (obavlja poslove: aktivnosti na sprovođenju Akcionog plana Republike Srpske za prestrukturiranje elektroenergetskog sektora, normativnog regulisanja, zastupanje, pružanje stručne pomoći organima Matičnog preduzeća, kadrovski, personalni poslovi, ljudski resursi, poslovi protokola, arhive, obezbjeđenja objekata, prevoza i staranja o ispravnosti službenih vozila, ishrani radnika, održavanje i gazdovanje poslovnom zgradom),
- implementacije projekata (PIU), (obavlja poslove finansijsko – investicione prirode u saradnji sa stranim kreditorima i donatorima),
- koordinacijsku i kontrolnu funkciju ostvarivanja plana zavisnih preduzeća i Holdinga kao cjeline.

Šematski prikaz i opis makro i unutrašnje organizacije Matičnog preduzeća čini sastavni dio Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Matičnog preduzeća.

## **Član 12.**

Organizovanje dijelova Matičnog preduzeća ili njihovo ukidanje, određivanje djelokruga poslova iz domena djelatnosti Matičnog preduzeća, obima ovlašćenja i druga statusna pitanja dijelova Matičnog preduzeća u skladu sa osnovnim ciljevima poslovanja Matičnog preduzeća, utvrđuje Nadzorni odbor na prijedlog Uprave Matičnog preduzeća.

## **Član 13.**

Dijelovi Matičnog preduzeća nemaju svojstvo pravnog lica, a u pravnom prometu istupaju pod firmom Matičnog preduzeća i svojim nazivom.

Dijelovi Matičnog preduzeća koji zato imaju potrebne preduslove organizuju se u profitne centre i druge tipove poslovnih jedinica i centara odgovornosti, što se operativno reguliše Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Matičnog preduzeća.



Matično preduzeće može, u cilju povećanja efikasnosti poslovanja obavljanje sporednih, pomoćnih i drugih djelatnosti iz svog poslovnog lanca (djelokruga rada), da prenese na svoje specijalizovane subkontraktore (mala i srednja preduzeća). Obim, uslovi i način sprovođenja ovih modernih organizacionih rješenja regulisaće se posebnim Pravilnikom koji, na prijedlog Uprave, usvaja Nadzorni odbor Matičnog preduzeća.

Za obaveze dijelova Matičnog preduzeća u pravnom prometu sa trećim licima odgovara Matično preduzeće, cjelokupnom svojom imovinom.

## **VI – OSNOVNI KAPITAL I NAČIN UPLATE AKCIJA**

### **Član 14.**

Osnovni kapital Matičnog preduzeća iznosi 1.148.833.957,00 KM.

Povećanje i smanjenje osnovnog kapitala vrši se u slučajevima i na način propisan zakonom.

Osnovni kapital Matičnog preduzeća je u cjelosti državni kapital.

## **VII – NOMINALNA VRIJEDNOST, VRSTE I KLASE IZDATIH AKCIJA**

### **Član 15.**

Osnovni kapital Matičnog preduzeća podjeljen je na 1.148.833.957 običnih (redovnih) akcija, od kojih nominalna vrijednost svake akcije iznosi 1,00 KM.

Akcije iz prethodnog stava ovog člana, akcionaru, pored prava na učešće u upravljanju Matičnim preduzećem, daju pravo na učešće u dobiti i pravo na dio likvidacione mase, srazmjerno procentu učešća akcija u ukupnom kapitalu.

Sve akcije su iste klase sa istim pravima, obične i glase na ime.

### **Član 16.**

Akcije i akcionar sa podacima predviđenim propisima, upisuju se i vode kod Centralnog registra hartija od vrijednosti.

**Član 17.**

Osnovni kapital Matičnog preduzeća povećava se odlukom Skupštine akcionara u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

Osnovni kapital Matičnog preduzeća može se smanjiti odlukom Skupštine akcionara u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

**Član 18.**

Matično preduzeće je obavezno emitovati akcije u skladu sa odredbama Zakona o hartijama od vrijednosti i Zakona o Centralnom registru hartija od vrijednosti.

Odlukom o emisiji akcija utvrđuju se vrsta i klasa akcija koje se emituju, način upisa i uplate akcija i druga pitanja u vezi sa emisijom, u skladu sa zakonom.

Odluku o sljedećim emisijama akcija Matičnog preduzeća donosi Skupština Matičnog preduzeća, u skladu sa zakonom i ovim Statutom.

## VIII – POVEZIVANJE SA DRUGIM DRUŠTVIMA NA OSNOVU UČEŠĆA U NJIHOVOM OSNOVNOM KAPITALU

**Član 19.**

Matično preduzeće ostvaruje učešće u osnovnom kapitalu akcionarskih društava iz oblasti proizvodnje i distribucije električne energije i IRSE, i to:

	<b>Zavisno preduzeće</b>	<b>Procenat (%)</b>	<b>Broj akcija</b>	<b>Nominalna vrijednost</b>
1.	<i>RiTE Ugljevik</i> a.d. Ugljevik	65,001764	166.413.074	166.413.074 KM
2.	<i>RiTE Gacko</i> a.d. Gacko	65,000002	246.973.929	246.973.929 KM
3.	<i>HE na Trebišnjici</i> a.d. Trebinje	64,998217	250.349.858	250.349.858 KM
4.	<i>HE na Drini</i> a.d. Višegrad	65,000396	287.272.703	287.272.703 KM

5.	<i>HE na Vrbasu</i> a.d. Mrkonjić Grad	64,999415	66.529.818	66.529.818 KM
6.	<i>Elektrokrajina</i> a.d. Banjaluka	65,005590	59.984.963	59.984.963 KM
7.	<i>Elektro-Doboj</i> a.d. Doboj	65,002816	20.227.551	20.227.551 KM
8.	<i>Elektro-Bijeljina</i> a.d. Bijeljina	65,002600	25.017.520	25.017.520 KM
9.	<i>Elektrodistribucija</i> a.d. Pale	65,008247	10.268.637	10.268.637 KM
10.	<i>Elektrohercegovina</i> a.d. Trebinje	65, 002016	13.031.907	13.031.907 KM
11.	<i>IRCE</i> a.d. Istočno Sarajevo	51	2.567.059	2.567.059 KM

### Član 20.

Na osnovu učešća u osnovnom kapitalu akcionarskih društava iz prethodnog člana, "Elektroprivreda" Republike Srpske a.d. Trebinje postaje Matično preduzeće, a akcionarska društva proizvodnje, distribucije i IRCE postaju zavisna preduzeća. Uprava i nadležne službe Matičnog preduzeća imaju kontrolni i direktni naredbodavni autoritet nad zajedničkim poslovima, a kontrolni nad ostalim poslovima zavisnih preduzeća.

### Član 21.

Matično preduzeće i zavisna preduzeća su povezana u sistem Mješovitog Holdinga.

### Član 22.

Na osnovu učešća Matičnog preduzeća u osnovnom kapitalu zavisnih preduzeća, strukturu osnovnog kapitala u zavisnim preduzećima čine akcije:

Zavisno preduzeće	Kapital ERS a.d. (%)	Fond PIO (%)	Fond restitucije (%)	Mali akcionari (vaučeri) (%)	Državni kapital (%)
<i>Elektrokrajina</i> a.d. Banjaluka	65,005590	10,000000	5,000000	19,994410	
<i>Elektrohercegovina</i> a.d. Trebinje	65,002016	10,000002	4,999999	19,997983	
<i>Elektro-Bijeljina</i> a.d. Bijeljina	65,002600	9,999999	5,000001	19,997400	
<i>Elektro-Doboj</i> a.d. Doboj	65,002816	10,000000	5,000000	19,997184	
<i>HE na Drini</i> a.d. Višegrad	65,000396	10,000000	5,000000	19,999604	
<i>HE na Vrbasu</i> a.d. Mrkonjić Grad	64,999415	10,000000	5,000000	20,000585	
<i>HE na Trebišnjici</i> a.d. Trebinje	64,998217	10,000000	5,000000	20,001783	
<i>RiTE Gacko</i> a.d. Gacko	65,000002	10,000000	5,000000	19,999998	
<i>RiTE Ugljevik</i> a.d. Ugljevik	65,001764	10,000000	5,000000	19,998236	
<i>Elektrodistribucija</i> a.d. Pale	65,008247	10,000000	5,000000	19,991753	
<i>IRCE</i> a.d. Istočno Sarajevo	51,000000	9,922816	4,961408	20,616019	13,499757

**Član 23.**

Srazmjerno učešću u osnovnom kapitalu zavisnih preduzeća, Matično preduzeće učestvuje u upravljanju zavisnim preduzećima na način određen ovim Statutom.

**IX – PRAVA AKCIONARA****Član 24.**

Akcionar Matičnog preduzeća je Republika Srpska koju predstavlja Vlada Republike Srpske, a Matično preduzeće je akcionar u zavisnim preduzećima.

Akcionar u Matičnom preduzeću ima lična i imovinska prava, a Matično preduzeće, u svojstvu akcionara, ima lična i imovinska prava u zavisnim preduzećima.

**Član 25.**

Lična prava akcionara – Republike Srpske su:

- pravo upravljanja Matičnim preduzećem,
- pravo da bira Nadzorni odbor i Odbor za reviziju Matičnog preduzeća,
- pravo da, preko organa Matičnog preduzeća i predstavnika Matičnog preduzeća, učestvuje u upravljanju zavisnim preduzećima na način određen ovim Statutom,
- pravo na obavještanje o važnijim poslovnim aktivnostima na način kako utvrdi Nadzorni odbor,

**Član 26.**

Imovinska prava akcionara Republike Srpske su:

- pravo učešća u dobiti Matičnog preduzeća (dividenda), a preko Matičnog preduzeća i u dobiti zavisnih preduzeća,
- pravo na prodaju akcija ili prenosa na druga lica,
- pravo na učešće u raspodjeli imovine Matičnog preduzeća koja preostane po izmirenju svih obaveza u likvidacionom i stečajnom postupku (pravo na dio likvidacione mase).

Akcionar – Republika Srpska ima pravo na učešće u dobiti Matičnog preduzeća srazmjerno broju i klasi akcija koje ima, u skladu sa ovim Statutom, zakonom i drugim propisima, a preko Matičnog preduzeća ima pravo na učešće u dobiti zavisnih preduzeća srazmjerno broju i klasi akcija Matičnog preduzeća u osnovnom kapitalu zavisnih preduzeća.

### **Član 27.**

Nadzorni odbor i Uprava Matičnog preduzeća su dužni da obezbijede javnost rada Matičnog preduzeća.

## **X – UPRAVLJANJE I ORGANI MATIČNOG PREDUZEĆA**

### **Član 28.**

Matičnim preduzećem upravljaju vlasnici-akcionari.

### **Član 29.**

Organi Matičnog preduzeća su:

- Skupština akcionara ,
- Nadzorni odbor,
- Uprava.

## **1. SKUPŠTINA MATIČNOG PREDUZEĆA**

### **Član 30.**

Skupština se saziva po potrebi najmanje jednom godišnje (redovna).

Predlaganje sazivanja Skupštine vrši Nadzorni odbor, a u izuzetnim i hitnim slučajevima koji ne trpe odlaganje, predsjednik Skupštine akcionara.

### **Član 31.**

Uz prijedlog za sazivanje sjednice Skupštine dostavlja se prijedlog tački za dnevni red i prijedlog odluka sa obrazloženjem.

Skupština može, samoinicijativno, određena pitanja uvrstiti u dnevni red, uz navođenje razloga.

U hitnim ili vanrednim situacijama Skupština se može održati i bez propisanog sazivanja.

**Član 32.**

Skupština akcionara nadležna je da:

1. donosi Statut Matičnog preduzeća,
2. utvrđuje poslovnu politiku Matičnog preduzeća,
3. usvaja godišnji plan i izvještaj o poslovanju Matičnog preduzeća,
4. utvrđuje osnove zajedničke poslovne politike svih društava povezanih u Mješoviti Holding,
5. donosi Poslovnik o svom radu i druge poslovne akte u skladu sa zakonom,
6. donosi Etički kodeks Matičnog preduzeća,
7. donosi godišnji i trogodišnji plan poslovanja Matičnog preduzeća, uključujući i revidirane planove Matičnog preduzeća,
8. usvaja zajednički plan (godišnji i trogodišnji) poslovanja svih preduzeća povezanih u Mješoviti Holding, na osnovu koga sva preduzeća povezana u Mješoviti Holding donose svoje planove poslovanja,
9. donosi program investicija Matičnog preduzeća za planski period i utvrđuje osnove zajedničkih investicija svih preduzeća povezanih u Mješoviti Holding.
10. imenuje, ocjenjuje uspješnost rada i razrješava Nadzorni odbor i Odbor za reviziju Matičnog preduzeća, i odlučuje o njihovim stalnim naknadama i inicira (predlaže) razrješenje članova Nadzornog odbora i Odbora za reviziju kao i Uprava zavisnih preduzeća,
11. odlučuje o promjeni prava vezanih za pojedine klase i vrste akcija,
12. odlučuje o statusnim promjenama, promjenama oblika i prestanku Matičnog preduzeća,
13. odlučuje o trajnoj poslovnoj saradnji i povezivanju sa drugim društvima,
14. odlučuje o raspodjeli godišnje dobiti i pokriću gubitka Matičnog preduzeća i na nivou Mješovitog Holdinga,
15. odlučuje o povećanju i smanjenju osnovnog kapitala Matičnog preduzeća,
16. odlučuje o osnivanju novih Društava,
17. odlučuje o ostvarivanju zahtjeva Matičnog preduzeća prema članovima Nadzornog odbora , Uprave i Odbora za reviziju u vezi sa naknadom štete nastale pri osnivanju, kupovini ili vođenju poslovanja Matičnog preduzeća,
18. daje saglasnost na sve investicione odluke Matičnog preduzeća i zavisnih preduzeća čija je ukupna vrijednost veća od 1.000.000.00 (jedan milion) KM u poslovnoj godini,
19. usvaja konsolidovani izvještaj o poslovanju svih preduzeća povezanih u Mješoviti Holding,
20. utvrđuje makroorganizaciju Holdinga,
21. odlučuje o korištenju sredstava zajedničkog fonda rizika,
22. odlučuje o zastupanju Matičnog preduzeća u sudskim postupcima koji se vode protiv članova Nadzornog odbora i Uprave Matičnog preduzeća ili eventualnim postupcima protiv članova drugih organa Matičnog preduzeća,
23. odlučuje o drugim pitanjima u skladu sa zakonom i Statutom Matičnog preduzeća.

Odluku o raspodjeli dobiti i dividende, Skupština donosi na obrazloženi prijedlog Uprave, uz prethodno pribavljeno mišljenje Odbora za reviziju i Nadzornog odbora, a u skladu sa uputstvima Komisije za hartije od vrijednosti i Standardima upravljanja a.d.

Odluke koje donosi Skupština upisuje se u knjigu odluka.

Odluke koje nisu upisane u knjigu odluka ne proizvode pravno dejstvo.

## **2. NADZORNI ODBOR**

### **Član 33.**

Nadzorni odbor se sastoji od pet (5) članova.

Članovi Nadzornog odbora biraju se iz reda akcionara ili drugih lica izvan Matičnog preduzeća, na period od 4 godine, uz mogućnost ponovnog izbora.

### **Član 34.**

Predlaganje i izbor članova Nadzornog odbora vrši se po postupku predviđenom Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima, i u tom cilju Skupština donosi:

1. Odluku o utvrđivanju uslova, standarda i kriterija,
2. Odluku o imenovanju Komisije za izbor,
3. Odluku o raspisivanju javnog konkursa.

Komisija za izbor sastoji se od pet (5) članova, od kojih su tri (3) državni službenici, a dva (2) iz reda lica koja poznaju procedure izbora i djelatnost Matičnog društva.

### **Član 35.**

Nadzorni odbor, iz svojih redova, bira predsjednika i zamjenika predsjednika Nadzornog odbora.

Nadzorni odbor može odlučivati ako na sjednici prisustvuje većina članova istog, a odluke se donose većinom glasova od ukupnog broja članova.

Sjednice Nadzornog odbora održavaju se po potrebi, a najmanje jednom u 2 (dva) mjeseca.

Izuzetno, kada ocijeni opravdanim predsjednik Nadzornog odbora, Nadzorni odbor može donijeti odluke pismeno, telefonski ili korišćenjem drugih tehničkih sredstava, ako se tome ne protivi nijedan član Nadzornog odbora.

Prijedlog odluke iz prednjeg stava prezentuje ili dostavlja predsjednik Nadzornog odbora svakom članu i evidentira njihovo izjašnjenje da li su za ili protiv.

Na prvoj redovnoj sjednici Nadzornog odbora, verifikuju se odluke donesene na način predviđen u stavu 4. ovog člana.

### **Član 36.**

Nadležnosti Nadzornog odbora su sljedeće:

1. nadzire, odnosno prati i ocjenjuje uspješnost rada Uprave Matičnog preduzeća, putem normi odnosno standarda učenika menadžera-profesionalaca,
2. donosi Poslovnik o svom radu,
3. predlaže Statut Matičnog preduzeća, Etički kodeks Matičnog preduzeća i druge akte Skupštini,
4. saziva Skupštinu Matičnog preduzeća,
5. imenuje i razrješava članove Uprave u skladu sa Statutom i Zakonom,
6. na prijedlog Uprave, iz reda zaposlenih Matičnog preduzeća, određuje predstavnike kapitala Matičnog preduzeća, kao akcionara, u Skupštinama akcionara zavisnih preduzeća i daje im smjernice za postupanje,
7. na prijedlog Uprave, iz reda zaposlenih Matičnog preduzeća, određuje predstavnike kapitala Matičnog preduzeća, kao akcionara, u Skupštinama akcionara zavisnih preduzeća i daje im smjernice za postupanje,
8. određuje glavnog pravnog savjetnika,
9. nadzire Upravu Matičnog preduzeća u sprovođenju preporuka datih od strane Odbora za reviziju Matičnog preduzeća, te vanjskog revizora sa specificiranim rokovima,
10. sistemski nadzire poslovanje i zakonitost poslovanja Matičnog preduzeća,
11. odobrava preporuke Odbora za reviziju o raspodjeli dobiti, te drugim pitanjima,
12. donosi smjernice o nabavkama i vrši nadzor nad njihovim sprovođenjem,
13. daje ovlašćenja za ograničene aktivnosti Matičnog preduzeća u skladu sa Zakonom,
14. daje uputstva generalnom direktoru Matičnog preduzeća za sprovođenje istrage u vezi sa učinjenim nepravilnostima,
15. donosi odluke o investiranju Matičnog preduzeća u skladu sa Zakonom i Statutom (samostalno) do 1.000.000,00 (jedan milion) KM, u poslovnoj godini,
16. daje prijedlog Skupštini Matičnog preduzeća o osnivanju novih društava,
17. daje prijedlog Skupštini Matičnog preduzeća o poslovnoj saradnji i povezivanju sa drugim društvima,
18. prisustvovanje sjednicama Skupštine Matičnog preduzeća uz učešće u raspravi bez prava glasa,
19. pregled poslovnih knjiga i isprava Matičnog preduzeća,
20. redovno izvještava Skupštinu Matičnog preduzeća o svom radu,



21. daje instrukcije organima Matičnog preduzeća radi otklanjanja nepravilnosti u radu Matičnog preduzeća,
22. odlučuje u drugom stepenu po zahtjevima za zaštitu prava radnika Matičnog preduzeća,
23. daje saglasnost na investicione odluke Nadzornog odbora zavisnih preduzeća vrijednosti do 1.000.000,00 (jedan milion) KM u poslovnoj godini,
24. daje obavezujuća uputstva za zavisna preduzeća kojima se poboljšava poslovanje ili se otklanjaju poremećaji u poslovanju svih povezanih preduzeća,
25. utvrđuje metodologiju i smjernice za izradu zajedničkog plana poslovanja (godišnjeg i trogodišnjeg) svih preduzeća povezanih u Mješoviti Holding,
26. predlaže Skupštini Matičnog preduzeća donošenje konsolidovanog plana (godišnji i trogodišnji) poslovanja svih preduzeća povezanih u Mješoviti Holding,
27. predlaže Skupštini usvajanje konsolidovanog izvještaja o poslovanju svih preduzeća povezanih u Mješoviti Holding,
28. inicira, kod Skupštine akcionara zavisnih preduzeća, smjenu Nadzornih odbora zavisnih preduzeća u slučajevima smanjenja poslovnih rezultata u dužem vremenskom periodu (do jedne godine), kao i drugih razloga određenih Statutima zavisnih preduzeća i Zakonom,
29. obavlja i druge poslove utvrđene Zakonom, Statutom i aktima Matičnog preduzeća.

#### **Član 37.**

Odluke Nadzornog odbora se, u skladu sa ovim Statutom, upisuju u knjigu odluka Matičnog preduzeća.

#### **Član 38.**

Poslove iz svoje nadležnosti, Nadzorni odbor obavlja na osnovu akata Matičnog preduzeća, odluka i zaključaka koje donosi Skupština, na zahtjev povjerilaca čija potraživanja iznose najmanje 5% osnovnog kapitala Matičnog preduzeća, na zahtjev Uprave Matičnog preduzeća, Odbora za reviziju Matičnog preduzeća i Nadzornog odbora zavisnog preduzeća.

#### **Član 39.**

Predsjednik Nadzornog odbora dužan je da odredi svakom članu tog organa konkretnu odgovornost za poštivanje i realizaciju relevantnih odredbi zakona kojima se regulišu pojedine interne kontrole.

Predsjednik Nadzornog odbora je solidarno odgovoran sa članom Nadzornog odbora za izvršavanje zadataka iz prethodnog stava.

#### **Član 40.**

Nadzorni odbor u saradnji sa Upravom, ima obavezu i odgovornost da osigura:

1. - donošenje Poslovnika kojim se utvrđuju operativni i funkcionalni aspekti rada Nadzornog odbora i Uprave u skladu sa Zakonom, Statutom i Etičkim kodeksom, - omogućava provjeru zakonitosti Poslovnika od strane kvalifikovanih, nezavisnih pravnih savjetnika,
2. - da poslovnici sadrže detaljne odredbe o pravičnom postupku smjenjivanja odgovornih lica koja su postupala nesavjesno i nepošteno ili su stupila u sukob interesa ili su osuđena zbog krivičnog djela ili novčano kažnjena, u skladu sa kaznama utvrđenim u zakonu, - da poslovnici sadrže odredbe o trajnom isključenju s posla ili funkcije u Matičnom preduzeću na period najmanje pet godina za lica koja su smjenjena na način opisan u prethodnom stavu, uključujući i dužnosti Uprave da za tu svrhu obezbjedi vođenje adekvatne kadrovske evidencije.

#### **Član 41.**

Nadzorni odbor ima obavezu i odgovornost da osigura redovno-tromjesečno polugodišnje i godišnje – praćenje i ocjenjivanje uspješnosti rada Uprave Matičnog preduzeća i da, shodno ostvarenim poslovnim rezultatima Matičnog i zavisnih preduzeća, vrši nagrađivanje njenih članova, a prema osnovama i mjerilima predviđenih Pravilnikom o nagrađivanju menadžera-profesionalaca i članova Nadzornog odbora Matičnog preduzeća, koji donosi Nadzorni odbor uz saglasnost Skupštine akcionara Matičnog preduzeća.

#### **Član 42.**

Nadzorni odbor Matičnog preduzeća ima obavezu i odgovornost da organizuje izradu vjerodostojnih računovodstvenih evidencija i finansijskih iskaza, sačinjenih u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima revizije kako se predviđa na osnovu Zakona o računovodstvenim i revizorskim standardima Republike Srpske, iz kojih je vidljiv finansijski položaj Matičnog preduzeća, te koje se daju na uvid svim licima koja imaju legitiman interes u poslovanju Matičnog preduzeća.

Nadzorni odbor donosi Priručnik pravila i procedura računovodstveno-finansijske kontrole i izvještaja, koji je obavezujući za sva zavisna preduzeća.

Nadzorni odbor neće prenositi ove nadležnosti.

#### **Član 43.**

Nadzorni odbor ima obavezu i odgovornost da obezbjedi u saradnji sa Upravom Matičnog preduzeća da:

- lice koje je otpušteno ili razriješeno iz razloga kršenja odredbi ovog Statuta ili pravila Etičkog kodeksa, bude udaljeno van poslovnih prostorija Matičnog preduzeća, te da je istom spriječen ponovni ulazak u bilo kojem svojstvu u prostorije Matičnog preduzeća,
- trajno onemogućiti ponovno zapošljavanje takvog lica na bilo kakvu poziciju u Matičnom preduzeću u periodu koji ne može biti kraći od 5 (pet) godina,
- se vodi odgovarajuća evidencija o zaposlenim sa detaljnim podacima o otpuštanju/razriješenju, za period od 5 (pet) godina,
- otpuštenim/razriješenim licima od momenta izvršene povrede radne dužnosti ne vrše isplate, bilo u novcu ili na drugi način.

Nadzorni odbor može delegirati bilo koju od obaveza navedenih u stavu jedan ovog člana, pod uslovom jednoglasne pismene odluke članova Nadzornog odbora, ali će isti ostati odgovoran za nadzor nad svim navedenim obavezama i odgovornostima.

#### **Član 44.**

Skupština Matičnog preduzeća može razriješiti člana Nadzornog odbora i prije isteka mandata u slučajevima:

- ako svojim radom ili ponašanjem onemogućava normalan rad Nadzornog odbora,
- ako podnese ostavku,
- ako se nakon nezavisne revizije ne prihvati izvještaj o poslovanju Matičnog preduzeća ili konsolidovani Izvještaj Holdinga po godišnjem obračunu, ili zbog loših poslovnih rezultata Matičnog preduzeća, odnosno Holdinga i neizvršavanja plana poslovanja Matičnog preduzeća, odnosno Holdinga,
- u drugim zakonom predviđenim slučajevima.

Prijedlog utvrđuje Nadzorni odbor i upućuje Skupštini akcionara Matičnog preduzeća.

Razlozi za razriješenje člana Nadzornog odbora po skraćenom postupku su sljedeći:

- ako krši načela Etičkog kodeksa,
- neispunjavanje obaveza u skladu sa važećim zakonima,
- dodjela ugovora o nabavci suprotno važećem zakonu,
- sudjelovanje u sukobu interesa,
- učešće u aktivnosti koja je zabranjena Zakonom o javnim preduzećima,
- nepodnošenje zahtjeva za odgovarajuće odobrenje aktivnosti ograničenih Zakonom o javnim preduzećima,
- svjesno ili nesvjesno davanje ovlašćenja za obavljanje ograničene aktivnosti čija je posljedica materijalna šteta društvu,
- izvršenje krivičnog ili drugog protivpravnog djela, kojim se uzrokuje materijalna šteta Matičnom preduzeću, odnosno Holdingu.

Prijedlog za razrješenje zbog navedenih razloga utvrđuje Nadzorni odbor, a odluku donosi Skupština akcionara.

Skupština Matičnog preduzeća razrješice prije isteka mandata Nadzornog odbora Matičnog preduzeća u cjelini, u slučaju smanjenja poslovnih rezultata u dužem vremenskom periodu od jedne godine, kako Matičnog preduzeća tako i Holdinga.

#### **Član 45.**

Članovi Nadzornog odbora za svoj rad imaju pravo na naknadu, i to u fiksnom i promjenjivom iznosu. Visinu fiksne nagrade članova Nadzornog odbora i način njene isplate utvrđuje Skupština akcionara Matičnog preduzeća.

Promjenjivi dio nagrade obračunava se i isplaćuje članovima Nadzornog odbora samo u onim obračunskim periodima kad su ostvareni poslovni rezultati Matičnog preduzeća i Holdinga kao cjeline ravni ili veći od planiranih, a prema osnovama i mjerilima utvrđenih u Pravilniku o nagrađivanju menadžera-profesionalaca i članova Nadzornog odbora.

### **3. UPRAVA MATIČNOG PREDUZEĆA**

#### **Član 46.**

Upravu Matičnog preduzeća čine: generalni direktor Matičnog preduzeća i četiri izvršna direktora za sljedeće oblasti:

- Tehničke poslove,
- Razvoj i investicije,
- Ekonomsko-finansijske poslove,
- Organizaciono-pravne poslove.

#### **Član 47.**

Generalnog direktora Matičnog preduzeća i izvršne direktore imenuje Nadzorni odbor na osnovu sprovedenog javnog konkursa na period od 4 (četiri) godine, uz mogućnost ponovnog izbora.

Za generalnog direktora Matičnog preduzeća i izvršne direktore može biti izabrano lice koje ispunjava posebne uslove iz Pravilnika o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Matičnog preduzeća, s tim da ima najmanje VSS odgovarajućeg smjera i 5 godina radnog iskustva u struci.

Odlukom o utvrđivanju uslova, standarda i kriterija za izbor na odnosne funkcije, koju donosi Nadzorni odbor Matičnog preduzeća, bliže će se utvrditi posebni i drugi uslovi.

### **Član 48.**

Odluku o raspisivanju konkursa za izbor članova Uprave donosi Nadzorni odbor i istovremeno imenuje Komisiju za izbor.

Član Uprave ne može biti lice koje obavlja izvršnu funkciju u političkoj stranci na bilo kojem nivou političkog organizovanja.

Isto lice ne može biti direktor u dva odvojena, a povezana pravna lica. U povezanim preduzećima, kao što je Mješoviti Holding, generalni direktor Matičnog preduzeća ne može biti predsjednik Nadzornog odbora zavisnog preduzeća, a direktor zavisnog preduzeća ne može biti predsjednik Nadzornog odbora Matičnog preduzeća.

Članovi Uprave obavezni su prije stupanja na dužnost, kao i po isteku mandata dati pismenu izjavu o imovinskom stanju.

### **Član 49.**

U slučaju otkaza člana Uprave ili prestanka funkcije iz drugih razloga, Nadzorni odbor može imenovati privremenog člana Uprave, kao vršioca dužnosti do provođenja postupka izbora u skladu sa ovim Statutom.

Nadležni organ može imenovati vršioca dužnosti i na druga rukovodeća radna mjesta u Matičnom preduzeću, shodno odredbi iz prethodnog stava i u drugim opravdanim slučajevima.

### **Član 50.**

Nadležnost Uprave Matičnog preduzeća:

1. organizuje i vodi poslovanje Matičnog preduzeća,
2. zastupa Matično preduzeće u skladu sa ovim statutom,
3. stara se za zakonit rad Matičnog preduzeća,
4. izvještavanje Nadzornog odbora o poslovanju Matičnog preduzeća o svom radu,
5. sprovođenje Etičkog kodeksa,
6. izrada nacrtu planova poslovanja Matičnog preduzeća i izvještaj o njegovoj realizaciji,
7. predlaganje i sprovođenje smjernica o nabavci, te sprovođenje važećih propisa u toj oblasti,
8. utvrđivanje prijedloga o raspodjeli dobiti i pokriću gubitaka Matičnog preduzeća,
9. zapošljavanje i otpuštanje zaposlenih u skladu sa postupcima utvrđenim aktima Matičnog preduzeća i važećim zakonima,
10. davanje prijedloga Nadzornog odbora o poslovnoj saradnji i povezivanju sa drugim društvima,

11. davanje prijedloga Nadzornom odboru o investicionim odlukama u skladu sa važećim zakonima o investicijama,
12. davanje prijedloga Nadzornom odboru o osnivanju novih društava,
13. donosi Pravilnik i Uputstvo o nabavci kojim se utvrđuje postupak nabavke u Matičnom preduzeću, u skladu sa zakonima kojima se reguliše ta oblast,
14. nadzire zaposlene Matičnog preduzeća u primjeni zakona iz prethodne tačke,
15. priprema analize, izvještaje i informacije za potrebe Odbora za reviziju, Nadzornog odbora i Skupštine akcionara,
16. usvaja Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Matičnog preduzeća i odlučuje o pojedinačnim pravima zaposlenih u skladu sa zakonom,
17. sačinjava analizu i vrši ocjenu ostvarivanja zajedničkog plana poslovanja svih preduzeća povezanih u Mješoviti Holding, najmanje jednom kvartalno, i daje nacrt godišnjeg i trogodišnjeg plana poslovanja svih povezanih preduzeća u Mješoviti Holding,
18. daje prethodnu saglasnost na (ugovore i njihove anekse) raspolaganje sredstvima zavisnih preduzeća preko 50.000,00 KM, koji nemaju tretman investicija,
19. daje prethodnu saglasnost na objavljivanje javnih nabavki zavisnih preduzeća čija procjena vrijednosti je veća od 50.000,00 KM, koje nemaju tretman investicija,
20. inicira kod Nadzornog odbora zavisnog preduzeća smjenu članova Uprave zavisnih preduzeća ili cijele Uprave u slučaju smanjenja poslovnih rezultata ovih preduzeća u dužem vremenskom periodu (do jedne godine),
21. prati i ocjenjuje uspješnost rada menadžera profitnih centara i drugih tipova poslovnih jedinica Matičnog preduzeća i vrši njihovo nagrađivanje u skladu sa ostvarenim učinkom ovih jedinica po osnovama i mjerilima definisanih u Pravilniku o nagrađivanju menadžera-profesionalaca i članova Nadzornog odbora Matičnog preduzeća,
22. daje saglasnost na Pravilnike o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta zaposlenih preduzeća,
23. vrši i druge poslove utvrđene Zakonom, Statutom i aktima Matičnog preduzeća.

### **Član 51.**

Generalni direktor Matičnog preduzeća je obavezan da obustavi od izvršenja svaki akt organa Matičnog preduzeća i zavisnog preduzeća za koji smatra da je protivan zakonu i o tome pismeno obavijesti organ koji je donio predmetni akt.

Ako organ koji je donio akt iz prethodnog stava ovog člana ne uskladi taj akt sa važećim propisima u roku od 30 dana od dana kada je primio obavještenje generalnog direktora Matičnog preduzeća, generalni direktor Matičnog preduzeća će, u daljem roku od 8 dana, pokrenuti postupak za ocjenu njegove zakonitosti.

Do donošenja odluke nadležnog organa povodom obavještenja iz stava 1. ovog člana osporeni akt se ne primjenjuje.

### **Član 52.**

Za obavljanje određenih poslova iz svog djelokruga generalni direktor Matičnog preduzeća može dati ovlaštenje drugom članu Uprave Matičnog preduzeća ili drugom licu iz Matičnog preduzeća.

Pravo na vršenje povjerenih poslova može se opozvati u svako doba.

### **Član 53.**

Članovi Uprave vrše poslove iz svog djelokruga u interesu Matičnog preduzeća i u vođenju poslova postupaju s pažnjom dobrog privrednika, a u skladu sa načelima Etičkog kodeksa.

Svako kršenje pravila Etičkog kodeksa osnov je za otkaz članu Uprave. Generalni direktor Matičnog preduzeća zajedno sa direktorima zavisnih preduzeća čini Kolegij direktora kojeg saziva i rukovodi generalni direktor Matičnog preduzeća. Kolegij direktora planira ostvarenje poslovne politike i donosi zaključke za njegovu operacionalizaciju.

## **XI – STATUS, ODGOVORNOST I NAGRAĐIVANJE UPRAVE MATIČNOG PREDUZEĆA**

### **Član 54.**

Upravu čini grupa stručnjaka koja u ime i za račun vlasnika – akcionara Matičnog preduzeća vodi poslovanje društva na profesionalnoj osnovi i uz profesionalnu odgovornost za njegov učinak, razvoj i rast. Potom ima sva neophodna ovlaštenja za uspješno vođenje poslovanja matičnog preduzeća, te Uprava direktno odgovara za rezultat njegovog poslovanja.

### **Član 55.**

Rad i učinak Uprave predmetno prati i ocjenjuje, i to ne u dužim periodima od tri mjeseca, Nadzorni odbor Matičnog preduzeća putem standarda menadžerskog učinka, odnosno uspješnosti u radu.

Ovi standardi definišu se za sve menadžere profesionalce Matičnog preduzeća u Pravilniku o nagrađivanju menadžera-profesionalaca i članova Nadzornog odbora Matičnog preduzeća. Oni služe za

- a) ocjenu uspješnosti rada Uprave i drugih menadžera profesionalaca,
- b) obračun i isplatu njihovih nagrada za ostvareni učinak, i
- v) određivanje dužine njihovog mandata.

U istu svrhu kada je u pitanju Uprava Matičnog preduzeća, koriste se i standardi učinka Holdinga kao cjeline. Ovi i prethodni standardi koriste se i za ocjenu uspješnosti u radu

članova Nadzornog odbora Matičnog preduzeća, kao i za obračun i isplatu njihovih nagrada po tom osnovu.

#### **Član 56.**

Članovi Uprave imaju pravo na platu, a u periodima kad su ostvareni poslovni rezultati Matičnog društva i Holdinga kao cjeline, ravni ili veći od planiranih, i pravo na odgovarajuće kompenzacije utvrđene Pravilnikom o nagrađivanju menadžera profesionalca i članova Nadzornog odbora Matičnog preduzeća.

Na ovu vrstu kompenzacija imaju pravo i drugi menadžeri profesionalci u Matičnom preduzeću kad poslovni rezultati profitnih i drugih centara, na čijem se čelu nalaze, budu ravni ili veći od planiranih. Na sličan način, a prema spomenutom pravilniku, motivisaće se i nagrađivati i članovi Nadzornog odbora Matičnog preduzeća.

#### **Član 57.**

Početnu platu članovima Uprave određuje Nadzorni odbor, a dalje korekcije (na više i na niže) vrše se u zavisnosti od ostvarenih rezultata, a prema Pravilniku o nagrađivanju menadžera profesionalaca i članova Nadzornog odbora Matičnog preduzeća.

#### **Član 58.**

Sa članovima Uprave i drugim menadžerima profesionalcima u Matičnom preduzeću obavezno se sklapa profesionalni menadžerski ugovor kojima se određuju njihova prava, obaveze, odgovornosti i prinadležnosti.

Ovaj ugovor sa članovima Uprave sklapa Nadzorni odbor Matičnog preduzeća, a sa ostalim menadžerima profesionalcima ovog društva, generalni direktor Matičnog preduzeća.

#### **Član 59.**

Uprava Matičnog preduzeća može predložiti Nadzornom odboru zavisnog preduzeća da pokrene postupak rješavanja člana Uprave zavisnog preduzeća i iz drugih razloga osim smanjenja poslovnog rezultata, navedenih u statutu zavisnog preduzeća i zakonu, o čemu obavještava Nadzorni odbor Matičnog preduzeća.

#### **Član 60.**

Vođenje poslova Matičnog preduzeća i rad Uprave preduzeća uređuje se Pravilnikom o radu Uprave, koji donosi Uprava.



## **XII - SUKOB INTERESA I IZVJEŠTAVANJE**

### **Član 61.**

Povezano lice jeste svaki subjekt Matičnog preduzeća, uključujući i pojedince i zastupnike koje Matično preduzeće imenuje za obavljanje određenih djelatnosti (npr. Predstavnik kapitala Matičnog preduzeća u skupštinama akcionara zavisnih preduzeća), svaki član Nadzornog odbora i Odbora za reviziju; svako pravno ili fizičko lice u čijem posrednom ili neposrednom vlasništvu bude najmanje 5% od ukupnog zbira glasačkih prava Matičnog preduzeća.

Povezano lice ne smije stupati u stvarne ili očigledne sukobe interesa sa Matičnim preduzećem u ličnim ili profesionalnim odnosima.

Povezano lice će omogućiti Nadzornom odboru uvid u sve transakcije ili odnose za koje povezano lice opravdano očekuje da bi moglo dovesti do stvarnog ili očiglednog sukoba interesa sa Matičnim preduzećem.

Matičnom preduzeću nije dozvoljeno da, prilikom poslovanja, povezanim licima nudi povoljnije uslove od onih koje nudi drugim licima koja nisu povezana sa Matičnim preduzećem. Preduzeća osnovana izdvajanjem sporedne djelatnosti Matičnog preduzeća i zavisnih preduzeća ne smatraju se povezanim licima u smislu sukoba interesa.

### **Član 62.**

Pod licima u vezi sa povezanim licima iz prethodnog člana smatraju se:

1. članovi uže porodice povezanih lica do trećeg stepena krvnog srodstva ili tazbine, odnosno lica koja žive u istom domaćinstvu sa povezanim licima,
2. pravna lica, ako raspolažu glasačkim pravima u Matičnom preduzeću,
3. pravna lica u kojima Matično preduzeće ima udio od najmanje 5% od ukupnog zbira glasačkih prava (ne odnosi se na pravna lica osnovana izdvajanjem sporedne djelatnosti),
4. pravna lica u kojima sa najmanje 5% zbira glasačkih prava raspolaže povezano lice,
5. pravna lica u kojima je povezano lice ili članovi uže porodice, prema definiciji iz ovog člana, član Nadzornog odbora.

Ako povezano lice zna ili je moralo znati da je neko drugo povezano lice djelovalo u suprotnosti sa odredbama člana 61. Statuta, to povezano lice je o tome dužno odmah obavjestiti Nadzorni odbor ili drugi nadzorni organ i druge nadležne organe.

### **Član 63.**

Izvještavanje u Mješovitom Holdingu se vrši kako slijedi:

1. Uprava ima obavezu da izvještava Nadzorni odbor,
2. Nadzorni odbor ima obavezu da izvještava Skupštinu,
3. Uprava zavisnog preduzeća izvještava Nadzorni odbor zavisnog preduzeća i Upravu Matičnog preduzeća,
4. Nadzorni odbor zavisnog preduzeća izvještava Skupštinu zavisnog preduzeća i Nadzorni odbor Matičnog preduzeća,
5. Skupština zavisnog preduzeća i predstavnik Matičnog preduzeća u toj Skupštini izvještava Nadzorni odbor Matičnog preduzeća i Skupštinu Matičnog preduzeća.

#### **Član 64.**

Nadležnost za smjenjivanje u Matičnom preduzeću imaju organi kako slijedi:

1. Nadzorni odbor ima ovlašćenje da opozove Upravu,
2. Skupština Matičnog preduzeća ima ovlašćenje da opozove članove Nadzornog odbora,
3. Uprava može da otkáže ugovore o radu zaposlenim.

Bilo koji organ upravljanja, navedenih u ovom članu, može da opozove članove ili otkáže pojedine ugovore isključivo u skladu sa odgovarajućim procedurama utvrđenim u odgovarajućim opštim aktima.

Postupak za razrješenje članova organa zavisnih preduzeća može pokrenuti Uprava, Nadzorni odbor i Skupština Matičnog preduzeća prema odredbama ovog Statuta. Prilikom usvajanja godišnjeg izvještaja o poslovanju Matičnog preduzeća, Nadzorni odbor Matičnog preduzeća je dužan da ocjeni uspješnost rada Uprave Matičnog preduzeća, a Skupština preduzeća uspješnost rada Nadzornog odbora Matičnog preduzeća.

Konačna ocjena uspješnosti rada Nadzornog odbora i Uprave Matičnog preduzeća donosi se nakon nezavisne revizije finansijskog izvještaja o godišnjem poslovanju Matičnog preduzeća.

U slučaju razrješenja člana Nadzornog odbora ili člana Uprave Matičnog preduzeća, imenuje se vršilac dužnosti do konačnog imenovanja.

### **XIII – ZASTUPANJE I POTPISIVANJE**

#### **Član 65.**

Matično društvo zastupa generalni direktor Matičnog preduzeća, u granicama određenim ovim statutom i u skladu sa zakonom.

Generalni direktor Matičnog preduzeća je ovlašćen da, u ime i za račun Matičnog preduzeća, zaključuje i vrši druge pravne radnje, kao i da zastupa Matično preduzeće pred sudovima i drugim državnim organima u okviru prava, obaveza i odgovornosti koje

proizlaze iz djelatnosti, odnosno čija je svrha omogućavanje obavljanja djelatnosti Matičnog preduzeća, u skladu sa zakonom i Statutom.

U slučaju odsutnosti, odnosno spriječenosti generalnog direktora Matičnog preduzeća, do mjesec dana, Matično preduzeće zastupa direktor koga on ovlasti, a preko mjesec dana, izvršni direktor koga odredi Nadzorni odbor.

Poslove zastupanja pri zaključivanju i potpisivanju ugovora čija je kumulativna vrijednost do 10.000 KM, generalni direktor Matičnog preduzeća obavlja samostalno, a preko tog iznosa, uz potpis jednog izvršnog direktora odnosno djelokruga rada – poslova.

Zastupnik Matičnog preduzeća je dužan, prilikom zastupanja, pridržavati se Zakona, Statuta, odluka i smjernica Nadzornog odbora.

Uprava zavisnog preduzeća može raspolagati sredstvima preko 50.000 KM, koja nemaju tretman investicija, samo uz prethodnu saglasnost Uprave Matičnog preduzeća.

Ovlašćenja zastupnika, odnosno ograničenja njegovih ovlašćenja, upisuju se u sudski registar, a po prestanku brišu.

#### **Član 66.**

Zastupnik može zastupanje u granicama ovlašćenja koja mu pripadaju samostalno prenijeti na drugo lice u radnom odnosu kod Matičnog preduzeća.

Zastupanje Matičnog preduzeća može se povjeriti trećem licu samo uz pismenu saglasnost većine članova Uprave.

Matično preduzeće istupa u ime i za račun, odnosno u svoje ime i za račun zavisnih preduzeća ili kao posrednik u pravnim poslovima sa trećim licima iz redovne djelatnosti, kao i u poslovima koji su dobijeni u vršenju njihove poslovne djelatnosti, kako bi se mogla realizovati aktivnost na uvozu i izvozu električne energije, prodaje električne energije Distriktu Brčko BiH i upravljanju proizvodnjom električne energije.

#### **Član 67.**

U svom poslovanju Matično preduzeće će upotrebljavati firmu u punom i u skraćenom nazivu.

Firma Matičnog preduzeća potpisuje se tako što lica ovlašćena za zastupanje uz naziv firme stavljaju svoj potpis, a kod zaključivanja ugovora o raspolaganju sa kumulativnom vrijednošću većom od 10.000,00 KM, potpis stavlja generalni direktor Matičnog preduzeća i jedan izvršni direktor iz čije je nadležnosti pravni posao.

Lica ovlašćena za zastupanje obavezna su, svoje ovjerene potpise, deponovati kod registarskog suda.

Lica ovlaštena za raspolaganje novčanim sredstvima obavezna su, svoje ovjerene potpise, deponovati kod ovlaštene organizacije za platni promet.

#### **XIV – ETIČKI KODEKS**

##### **Član 68.**

Matično preduzeće je dužno usvojiti Etički kodeks koji predstavlja integralni dio obaveza i odgovornosti članova Uprave, Nadzornog odbora, zaposlenih i drugih povezanih lica, a najkasnije u roku od trideset (30) dana od dana donošenja ovog Statuta.

Etički kodeks Matičnog preduzeća sadržava pored ostalog: pravila o sukobu interesa, povezanim licima, poslovnoj tajni, povjerljivosti, pravednom postupanju, zaštiti i ispravnoj upotrebi sredstava Matičnog preduzeća, postupanju u skladu sa važećim propisima, kao i internim aktima Matičnog preduzeća, prijavljivanju nezakonitog ili neetičkog ponašanja, odobravanju zajmova povezanim licima i članovima Uprave i Nadzornog odbora, upoznavanju sa pravilima Etičkog kodeksa Matičnog preduzeća, te mogućnosti odricanja od istih.

##### **Član 69.**

Kršenje pravila usvojenog Etičkog kodeksa Matičnog preduzeća predstavlja osnov za opoziv, odnosno otkaz funkcije člana Uprave, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju na osnovu sprovedenog skraćenog postupka.

Pravila skraćenog postupka i utvrđivanje odgovornosti utvrdiće se Poslovníkom o radu pojedinog organa.

#### **XV – RASPODJELA DOBITI I POKRIĆE GUBITAKA**

##### **Član 70.**

U svakoj finansijskoj godini Uprava Matičnog preduzeća će, na bazi utvrđene dobiti izražene u revidiranom finansijskom izvještaju, utvrđenom u skladu sa važećim propisima, predložiti iznos, ukoliko takav postoji, koji će se rasporediti kao dobit ili privremena dividenda za datu finansijsku godinu.

Prilikom predlaganja iznosa koji može biti raspoređen, Uprava Matičnog preduzeća će voditi računa o preporukama datim od strane Odbora za reviziju Matičnog preduzeća, te ukupnim obavezama matičnog preduzeća u godini na koju se raspodjela dividendi odnosi, uključujući i iznos neophodan za realizaciju plana poslovanja Matičnog preduzeća za tekuću finansijsku godinu, kao i iznos neophodan za druge investicije i očekivano održavanje, odnosno rast Matičnog preduzeća.

Skupština akcionara Matičnog preduzeća može odlučiti o plaćanju dividende tokom poslovne godine (međudividenda), uz odobrenje Nadzornog odbora Matičnog

preduzeća, a na preporuku Odbora za reviziju i prijedlog Uprave Matičnog preduzeća, s tim da iznos za isplatu međuidividue ne prelazi 50% dobiti iz prethodne godine.

#### **Član 71.**

Odluku Matičnog preduzeća o raspodjeli dobiti (dividende) donosi Skupština Matičnog preduzeća, na obrazloženje prijedloga Uprave uz prethodno pribavljeno mišljenje Odbora za reviziju i Nadzornog odbora matičnog preduzeća.

#### **Član 72**

Ukoliko Matično preduzeće iskaže gubitak na kraju finansijske godine, isti se može pokrivati iz obaveznih rezervi Matičnog preduzeća i na druge načine utvrđene zakonom.

Uprava Matičnog preduzeća nije ovlašćena:

1. da izdvaja za rezerve u iznosu većem od jedne polovine neto dobiti raspoložive za raspodjelu,
2. da izdvaja za raspodjelu dobit (dividende) ukoliko iznos neto sredstava Matičnog preduzeća nije veći od ukupnog iznosa uplaćenog (akcionarskog) kapitala i neraspoređenih rezervi.

#### **Član 73.**

Između zavisnih preduzeća iste djelatnosti dozvoljeno je subvencioniranje, shodno Direktivi Evropske unije o tržištu električne energije, kako bi se poboljšalo njihovo poslovanje, ali ne na štetu njihove likvidnosti ili ostvarenje razvojnih planova.

#### **Član 74.**

U konsolidacionom godišnjem finansijskom izvještaju o poslovanju svih preduzeća povezanih u Mješoviti Holding, iskazuje se rezultat poslovanja Mješovitog Holdinga kao pokazatelj uspješnosti.

Ako je rezultat poslovanja iz prethodnog člana pozitivan, onda se može pokrivati gubitak pojedinog zavisnog preduzeća iz dijela dobiti drugog zavisnog preduzeća koji je srazmjeran učešću matičnog preduzeća u osnovnom kapitalu tog zavisnog preduzeća, o čemu odluku donosi Skupština Matičnog preduzeća,

### **XVI – MEĐUSOBNI EKONOMSKI ODNOSI POVEZANIH PREDUZEĆA**

#### **Član 75.**

Međusobni ekonomski odnosi između preduzeća povezanih u Mješoviti Holding zasnivaju se na ugovornim odnosima.

Za regulisanu potrošnju na domaćem tržištu Matično preduzeće kupuje električnu energiju od zavisnih preduzeća i prodaje je zavisnim distributivnim preduzećima.

Utvrđivanje cijena za regulisanu potrošnju će vršiti Regulatorna komisija za električnu energiju Republike Srpske.

#### **Član 76.**

Izvoz ili uvoz električne energije (međunarodna trgovina) vrši samo Matično preduzeće u skladu sa licencom DERK-a, odnosno vrši djelatnost trgovine i snabdijevanje električnom energijom na teritoriji BiH u skladu sa licencom (dozvolom) REERS-a. Zavisna preduzeća vrše poslove – djelatnosti u skladu sa licencama (dozvolama) izdatim od REERS-a, i to:

- proizvodnja električne energije;
- distribucija električne energije;
- snabdijevanje tarifnih kupaca električnom energijom.

Izuzetno, na osnovu odluke Nadzornog odbora Matičnog preduzeća, zavisno preduzeće može, u opravdanim slučajevima, podnijeti, putem Matičnog preduzeća, zahtjev REERS-u za dobijanje dozvole za vršenje trgovine i snabdijevanje električnom energijom na teritoriji BiH, kako bi izvršili prodaju električne energije kvalifikovanim kupcima.

#### **Član 77.**

Distributivna preduzeća naplatu električne energije od potrošača vrše bezgotovinskom uplatom na račun kod banke sa kojeg se, automatizmom, vrši doznaka sredstava u korist Matičnog preduzeća, radi kontinuirane doznake sredstava proizvodnim preduzećima u cilju neophodne likvidnosti za održavanje proizvodnog procesa.

#### **Član 78.**

Trošak usluga Nezavisnog operatora sistema raspoređuje Matično preduzeće na preduzeća zavisno od okolnosti i obima njihovog angažovanja.

### **XVII – ZAJEDNIČKI FOND RIZIKA**

#### **Član 79.**

Od ostvarenog prihoda sva zavisna preduzeća Matičnom preduzeću mjesečno izdvajaju 1% u zajednički fond rizika.

Sredstva iz prethodnog stava se uplaćuju na određeni račun Matičnog preduzeća, a način postupka korištenja će se regulisati posebnim aktom.

### **Član 80.**

Zajednički fond rizika je izraz solidarnosti svih povezanih preduzeća i može se koristiti samo za saniranje i otklanjanje havarija, većih kvarova i tehničkih poremećaja u proizvodnji i distribuciji električne energije, koji mogu da ugroze ostvarivanje Elektroenergetskog bilansa Republike Srpske i zajedničkog plana poslovanja svih povezanih preduzeća.

### **Član 81.**

Povezana preduzeća izdvajaju sredstva u zajednički Fond rizika dok se ne obezbjedi 5.000.000,00 (pet miliona) KM, a nakon obezbjeđenja istih ova obaveza prestaje. Nakon utroška dijela sredstava iz zajedničkog Fonda rizika, nastavlja se sa izdvajanjem sredstava dok se ponovo ne obezbjedi utrošeni dio sredstava.

## **XVIII – INVESTICIJE**

### **Član 82.**

Radi obezbjeđenja tehničko-tehnološke efikasnosti elektroenergetskog sistema kao cjeline, njegove modernizacije i obezbjeđenja potrebnih sredstava za ovu namjenu, Matično preduzeće će donijeti osnove zajedničkih investicija, u skladu sa razvojnim planovima, što će se zasnivati na usvojenoj poslovnoj politici Matičnog preduzeća. Sve investicije se moraju predvidjeti planom poslovanja sa određivanjem namjene, procjene vrijednosti, načina finansiranja, vremena investiranja i procjenom povrata uložениh sredstava. Za veće i složenije investicije potrebno je sačiniti fizibiliti studiju o opravdanosti investicije.

### **Član 83.**

Udruživanje sredstava radi zajedničke investicije više povezanih preduzeća se vrši na osnovu odluke nadležnih organa tih preduzeća, kako je to određeno u ovom statutu, uz zaključivanje ugovora o udruživanju sredstava kojim će se regulisati međusobna prava i obaveze potpisnika ugovora, uz prethodnu saglasnost Nadzornog odbora Matičnog preduzeća odnosno Skupštine Matičnog preduzeća, što će se regulisati posebnim aktom.

### **Član 84.**

Finansiranje investicija se može vršiti iz vlastitih sredstava, domaćim i stranim kreditima, zajedničkim ulaganjem (sa domaćim i stranim partnerima) i iz donacija. Finansiranje investicija iz sredstava pribavljenih dokapitalizacijom se vrši na osnovu prethodne odluke Skupštine Matičnog preduzeća, a nakon nje i na osnovu odluke skupštine akcionara zavisnog preduzeća u kome će se odnosne investicije finansirati.

## **XIX – REZERVE**

### **Član 85.**

Matično preduzeće formira obavezne rezerve.

U obavezne rezerve se svake finansijske godine, od dobiti koju Matično preduzeće ostvari, unosi najmanje 5% (pet odsto) dok rezerva ne dostigne srazmjeru prema osnovnom kapitalu u procentu 10% (deset odsto).

### **Član 86.**

U slučaju smanjenja obavezne rezerve, ista se dopunjuje do iznosa koji utvrdi Skupština akcionara u skladu sa propisima.

## **XX – PLANIRANJE POSLOVANJA**

### **Član 87.**

Uprava Matičnog preduzeća, koristeći se dobrom poslovnom praksom, preduzeće planove i programe poslovanja i razvoja Matičnog preduzeća. Nakon usvajanja trogodišnjeg plana poslovanja, isti će biti predočen glavnom revizoru i nadležnom ministarstvu.

### **Član 88.**

Plan poslovanja iz prethodnog člana, sadrži najmanje:

1. predviđen prihod i rashod,
2. kapitalne troškove predviđene za svaki planski period, što uključuje i planiranje izvora finansiranja,
3. sve kredite, odnosno pozajmice koji su planirani u relevantnim planovima poslovanja,
4. obezbjeđenja predložena za osiguranje kredita navedenih u prethodnoj alineji,
5. prijedloge za osnivanje ili kupovinu drugih Društava ili poslova, bilo u cjelini ili djelimično,
6. zapošljavanje, kao i predviđene troškove za isto,
7. nivo sredstava za stimulativne otpremnine,
8. prijedlog za korišćenje viška dobiti za period plana poslovanja,
9. prijedlog za prodaju nepokretne imovine,



10. predviđene finansijske iskaze, funkcionalni i glavni budžet sa polugodišnjim analizama i budžet obrtnog kapitala, tako da budžeti moraju odražavati planirane aktivnosti Matičnog preduzeća i sa tim aktivnostima povezane prihode i troškove.

#### **Član 89.**

Plan poslovanja će, za period koji je donesen, predstavljati osnov poslovnih aktivnosti Matičnog preduzeća.

Uprava Matičnog preduzeća može na godišnjem nivou usaglašavati Plan poslovanja i u slučaju potrebe, a u skladu sa ciljevima istog, revidirati i usaglasiti isti radi prilagođavanja plana poslovanja tržišnim uslovima.

#### **Član 90.**

Plan poslovanja Matičnog preduzeća čini sastavni dio zajedničkog plana poslovanja svih povezanih preduzeća u Mješoviti Holding i mora biti u skladu sa njim.

Plan poslovanja svakog povezanog preduzeća mora biti u skladu sa zajedničkim planom poslovanja.

### **XXI – PRIMJENA KNJIGOVODSTVENIH I FINANSIJSKIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDARDA**

#### **Član 91.**

Nadzorni odbor Matičnog preduzeća ima obavezu i odgovornost da:

1. organizuje pripremu vjerodostojnih računovodstvenih izvještaja i finansijskih iskaza, sačinjenih u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima, kao i propisima o računovodstvenim i revizorskim standardima Republike Srpske, iz koji su vidljive finansijske pozicije Matičnog preduzeća i koje su otvorene za pregled od strane svih lica koja imaju pravni interes u poslovanju Matičnog preduzeća,
2. nadzire interne revizore u njihovom radu, zadacima i izvještajima,
3. nadzire Upravu u primjeni preporuka datih od strane revizora u datim rokovima,
4. pregleda završni izvještaj revizora.

#### **Član 92**

Uprava ima obavezu i odgovornost da izvršava preporuke revizora u datim rokovima za izvršenje.

### **XXII – POSTUPAK NABAVKI**

### **Član 93.**

Svi postupci nabavke od strane Matičnog preduzeća biće sprovedeni uz strogo poštivanje Zakona o javnim nabavkama BiH.

Uprava Matičnog preduzeća dužna je:

1. donijeti uputstvo i pravilnik koji će regulisati postupak u skladu sa važećim propisima,
2. nadzirati zaposlene Matičnog preduzeća u implementaciji propisa o nabavci, te odrediti uputstva i pravilnike o nabavci Matičnog preduzeća,
3. učestvovati u radu Komisije za nabavku, za sve nabavke propisane odredbama važećih propisa o nabavci,
4. pripremati izvještaje o postupcima nabavke na način kako je to propisano,
5. podnositi izvještaje o nabavci Odboru za reviziju i Nadzornom odboru u roku od 15 dana od dana zaključivanja ugovora o nabavci.

### **Član 94.**

U postupku nabavke Nadzorni odbor ima obavezu i odgovornost kako slijedi:

1. pregleda uputstvo i pravilnik za postupak nabavke u smislu usaglašenosti istog sa važećim propisima o nabavci,
2. nadzora nad radom Uprave i zaposlenih u pogledu primjene uputstva i pravilnika o postupku nabavke u Matičnom preduzeću,
3. razmatra izvještaje o nabavci i prijavi nadležnim organima sve eventualne prevare ili zloupotrebe od strane nadležnih organa Matičnog preduzeća.

### **Član 95.**

Sva povezana preduzeća su obavezna donijeti pravilnike i uputstva o javnim nabavkama čije odredbe moraju biti usaglašene sa odredbama Pravilnika o javnim nabavkama i uputstvima Matičnog preduzeća.

### **Član 96.**

U postupku nabavke Odbora za reviziju je odgovoran za mjesečni pregled Izvještaja o nabavci i pismeno izvještavanje Nadzornog odbora ili drugog nadležnog organa Matičnog preduzeća o bilo kakvom kršenju važećih propisa o nabavkama.

Odbor za reviziju Matičnog preduzeća ne može prenositi svoje obaveze drugim organima Matičnog preduzeća.

Ponuđačima u procesu nabavke je izričito zabranjeno učešće ili korišćenje uticaja na Nadzorni odbor ili Upravu u vezi sa postupkom nabavke.

### **Član 97.**

Članovi Uprave i Nadzorni odbor su sa Matičnim preduzećima povezana lica u pogledu postupka i ciljeva važećih propisa o nabavci.

Ukoliko, na bazi izvještaja o nabavkama ili na bazi informacija iz drugih izvora, Nadzorni odbor nađe da je došlo do kršenja Etičkog kodeksa ili važećih propisa o nabavkama, ili uputstva i pravilnika Matičnog preduzeća o nabavkama, Matično preduzeće preduzima mjere za suspendovanje sa posla odgovornog lica, te sprovođenje pune istrage.

Ukoliko Nadzorni odbor nađe da je došlo do kršenja važećih propisa o nabavkama ili Etičkog kodeksa, Odbor će preporučiti trenutno otpuštanje odgovornog lica.

Za sprovođenje mjera predloženih od strane Nadzornog odbora, predviđenih u prethodnom stavu ovog člana, odgovorna je Uprava matičnog preduzeća.

### **Član 98.**

Povezana preduzeća mogu vršiti zajedničku nabavku na način i pod uslovima koje odredi Kolegij direktora povezanih preduzeća.

## **XXIII – ZAŠTITA ŽIVOTNE SREDINE**

### **Član 99.**

Matično preduzeće je, u obavljanju svoje djelatnosti i poslova, dužno preduzimati sve mjere zaštite i unapređenja radne i životne sredine u skladu sa važećim propisima.

Matično preduzeće je dužno da se pridržava mjera zaštite i unapređenja životne sredine i da u skladu s tim mjerama donese pravilnik o mjerama zaštite radne i životne sredine u uslovima ekološkog okruženja u kojem posluje, te da se stara da to isto učine i zavisna preduzeća prema predviđenim standardima.

## **XXIV – ODBOR ZA REVIZIJU I ODJELJENJE INTERNE REVIZIJE**

**- Odbor za reviziju -**

### **Član 100.**

Odbor za reviziju Matičnog preduzeća je organ sastavljen od 5 (pet) članova koje imenuje Skupština akcionara.

Funkciju člana za reviziju obavlja i direktor Odjeljenja interne revizije, bez prava glasa.

Član Odbora za reviziju ne može biti lice koje ima funkciju i drugi interes u Matičnom preduzeću.

Odbor za reviziju u zavisnim preduzećima imaju po 3 (tri) člana od kojih je jedan istovremeno i član Odbora za reviziju Matičnog preduzeća.

### **Član 101.**

Prijedlog člana Odbora za reviziju iz stava 1. prethodnog člana, utvrđuje Nadzorni odbor većinom glasova, a na osnovu raspisanog javnog konkursa za izbor najkvalifikovanijih lica za funkciju člana Odbora za reviziju.

Odluku o raspravljanju javnog konkursa i kriterijima koje treba da ispunjavaju kandidati za člana Odbora za reviziju donosi Skupština.

Nadzorni odbor može imenovati komisiju od tri člana da provede određene aktivnosti prije nominacije najkvalifikovanijih lica za članove Odbora za reviziju.

### **Član 102.**

Odbor za reviziju dužan je da:

1. imenuje vanjskog revizora,
2. imenuje direktora Odjeljenja interne revizije na osnovu javnog konkursa za izbor najbolje kvalifikovanog kandidata, ukoliko Glavni revizor nije izvršio imenovanje u skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima,
3. razmotri godišnju studiju rizika i plan revizije u kojima su prikazane pojedinosti u pogledu rizičnih područja i revizija koje će se izvršiti, te osigura da prijavljena pitanja budu bez odlaganja i na odgovarajući način korigovana,
4. razmotri studiju rizika iz prethodne odredbe i plan revizije u sporazumu sa Glavnim revizorom po pitanju obrade, naročito u slučaju kada je Glavni revizor imenovao direktora Odjeljenja interne revizije Matičnog preduzeća,
5. osigura da Odjeljenje za internu reviziju izvrši svoj posao u skladu sa planom revizije,
6. osigura da interne kontrole Matičnog preduzeća budu adekvatne i da funkcionišu kako je predviđeno,
7. podnose Nadzornom odboru sažete mjesečne izvještaje o svojim sastancima svakog mjeseca,
8. konsultuje se sa glavnim revizorom u pogledu nezavisne revizorske organizacije ili strukovne stručne grupe koja vrši stručno unutrašnje strukovno ocjenjivanje Odjeljenja za internu reviziju, svake dvije do tri godine.

9. osigura da Odjeljenje za internu reviziju obavlja svoje obaveze u skladu sa međunarodnim revizijskim standardima.  
10. donosi Poslovnik o svom radu.

### **Član 103.**

Reviziju finansijskog poslovanja svih preduzeća u sastavu Mješovitog Holdinga vrši isti nezavisni revizor, po sprovedenoj zakonskoj proceduri.  
Isti nezavisni revizor se može angažovati najduže do pet godina.

### **Član 104.**

Nadzorni odbor ima obavezu i odgovornost da, u primjeni preporuka datih od strane Odbora za reviziju i vanjskog revizora, vrši nadzor nad Upravom.

Uprava je dužna i odgovorna za realizaciju preporuka Odbora za reviziju u rokovima koje u pogledu realizacije preporuči Odbor za reviziju. Uprava može prenijeti ovu dužnost, ali je i dalje odgovorna za realizaciju iste.

Odbor za reviziju odgovara direktno Skupštini Matičnog preduzeća.

Članovi odbora za reviziju za svoj rad imaju pravo na naknadu.  
Visinu naknade i način isplate utvrđuje Skupština.

### **- Odjeljenje interne revizije -**

### **Član 105.**

Odjeljenje interne revizije uspostavlja Direktor odjeljenja tako što:

1. organizuje Odjeljenje odgovarajućeg obima potrebnog za adekvatno obavljanje dužnosti utvrđenih ovim Statutom,
2. vrši izbor i rukovođenje licima zaposlenim u Odjeljenju.

Zaposleni radnici odjeljenja, izuzev direktora, u radnom su odnosu u Matičnom preduzeću.

Direktor Odjeljenja ostvaruje naknadu u skladu sa tarifom koju utvrdi Glavni revizor ili nadležno ministarstvo.

### **Član 106.**

Direktora Odjeljenja interne revizije imenuje Glavni revizor Javnog sektora Republike Srpske na način propisan Zakonom.

U slučaju da Glavni revizor ne koristi svoje pravo iz prednjeg stava, Direktora Odjeljenja imenuje Odbor za reviziju na osnovu javnog konkursa za izbor najboljeg kvalifikovanog kandidata, pod nadzorom Glavnog revizora.

#### **Član 107.**

Odjeljenje interne revizije ima dužnost i odgovornost da:

1. podnosi Odboru za reviziju godišnju studiju rizika i plan revizije u kojima je sadržan detaljan prikaz rizičnih područja i revizija koje će biti izvršene,
2. podnosi Odboru za reviziju izvještaj o obavljenim revizijama i preporuke putem direktora Odjeljenja interne revizije,
3. obavlja svoje dužnosti u skladu sa standardima međunarodne revizije.

Odjeljenje interne revizije ovu dužnost ne može prenositi.

#### **Član 108.**

Uprava je dužna i odgovorna da:

1. obezbjedi adekvatni prostor s ciljem da se omogući operativnost Odjeljenja interne revizije i da mu se omogući da neometano obavlja svoj posao,
2. obezbjedi da, bez izuzetka, Odjeljenje interne revizije ima potpuni i cjelovit uvid u svu evidenciju Matičnog preduzeća.

Organi Matičnog preduzeća dužni su sarađivati sa članovima Odbora za reviziju, te učiniti dostupnim sve isprave i finansijske i računovodstvene iskaze na zahtjev Odbora i Odjeljenja interne revizije.

**- Služba interne kontrole -**

#### **Član 109.**

Služba interne kontrole Matičnog preduzeća vrši kontrolu zakonitosti postupanja u obavljanju poslova u Matičnom preduzeću i u svim zavisnim preduzećima.

Služba interne kontrole Matičnog preduzeća dostavlja svoj izvještaj Nadzornom odboru Matičnog preduzeća, Odboru za reviziju Matičnog preduzeća, Odjeljenju interne revizije Matičnog preduzeća, Upravi Matičnog preduzeća i istim tim organima u povezanim preduzećima u kojima su vršili kontrolu.

#### **Član 110.**

U cilju sprovođenja odluka i zaključaka Skupštine Matičnog preduzeća, međusobne koordinacije, sa ciljem uspostavljanja boljeg tehničkog i tehnološkog jedinstva i zajedničkog nastupa na tržištu, povezana preduzeća mogu formirati koordinaciju tijela (tehnički savjet i sl.).

## **XXV - ZABRANJENE I OGRANIČENE AKTIVNOSTI**

### **Član 111.**

#### **Nedopuštene aktivnosti**

Matičnom preduzeću nije dopušteno:

1. davanje kredita ili pozajmica zaposlenim Matičnog preduzeća ili drugim licima ili pružanje garancija ili osiguranja za kredit (ovo se odnosi na zavisna preduzeća kao korisnike zajma, odnosno garancija),
2. davanje putem donacija u suprotnosti sa odredbama Zakona o donacijama društvima u javnom vlasništvu ili pod javnom kontrolom Republike.
3. isplate plata, doprinosa i naknada suprotno odredbama propisa o radu, Zakona o penzijskom i zdravstvenom osiguranju, ili licima na bilo kakvoj listi čekanja,
4. učešće u postupku nabavke u svojstvu ponuđača bilo kojeg lica koje je pripremio poziv na tender ili svakog povezanog lica ili lica u vezi sa povezanim licima (ne odnosi se na zavisna preduzeća),
5. vršenje izmjena i dopuna u bilo kojem već zaključenom ugovoru o nabavci, osim ako su izvršene u skladu sa zakonom,
6. prihvatanje plaćanja zamjenom za novac, plaćanja u naturi, ili gotovinskom ekvivalentu,
7. investicije iz kratkoročnih izvora sredstava Matičnog preduzeća, osim kada se radi o odobrenim investicijama prema definiciji datoj u važećim zakonima koji regulišu tu oblast,
8. zaključivanje ugovora o raspolaganju sa kumulativnom vrijednošću većom od 10.000 KM bez potpisa generalnog direktora Matičnog preduzeća i najmanje jednog izvršnog direktora.

### **Član 112.**

#### **Ograničene aktivnosti**

Matično preduzeće može preduzimati sljedeće aktivnosti, isključivo uz pismeno ovlaštenje većine članova Nadzornog odbora:

1. izmirenje duga prema povjeriocu Matičnog preduzeća, plaćanjem trećem licu (ugovor o cesiji duga),
2. prebijanje dugova prema nekoj strani sa dugovima te iste strane koja je iz tog razloga istovremeno i povjerilac i dužnik Matičnog preduzeća (ugovori o prostoju kompenzaciji),
3. učešće u aranžmanu višestrukog prebijanja dugova između više strana (multilateralna kompenzacija),
4. izmirenje duga prema Matičnom preduzeću u slučaju da dužnik plaća povjeriocu Matičnog preduzeća,
5. otpis dugovanja.

## **XXVI - POSEBNE ODREDBE**

### **- Zaposleni u Matičnom preduzeću-**

#### **Član 113.**

Prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih utvrđuju se posebnim opštim aktom u skladu sa zakonom, ovim Statutom, granskim kolektivnim ugovorom zaključenim između Uprave Matičnog preduzeća i Sindikata *Elektroprivrede* RS i ugovorom o radu.

Nadzorni odbor i Uprava Matičnog preduzeća obavještavaju zaposlene o svom radu i poslovanju Matičnog preduzeća, a naročito o:

1. razvojnim planovima i njihovom uticaju na ekonomski i socijalni položaj zaposlenih,
2. kretanju i promjenama zarada zaposlenih,
3. zaštiti i bezbjednosti na radu i mjerama za poboljšanje uslova rada,
4. statusnim promjenama i promjenama oblika Matičnog preduzeća.

Obavještavanje zaposlenih o pitanjima iz prethodnog stava vrši se preko oglasne table, putem informativnih glasila ili na drugi način utvrđen aktom Uprave Matičnog preduzeća.

### **- Obavještavanje akcionara -**

#### **Član 114.**

Uprava obavještava akcionara o poslovanju Matičnog preduzeća, radu njegovih organa, računovodstvenim iskazima i izvještajima o poslovanju, kao i o izvještajima Nadzornog odbora i revizora.

Akcionar ima pravo da pregleda poslovne knjige i ostale dokumente Matičnog preduzeća.

Ostvarivanje prava akcionara na obavještavanje obezbjeđuje Uprava Matičnog preduzeća.

Matično preduzeće je dužno da objavi godišnji finansijski izvještaj Matičnog preduzeća i konsolidovani izvještaj na osnovu izvještaja nezavisnog revizora najkasnije u roku od 15 dana od dana njihovog usvajanja na Skupštini akcionara.

#### **Član 115.**

Akcionar ima pravo da, od Nadzornog odbora, Uprave Matičnog preduzeća i Odbora za reviziju, zatraži dodatna obavještenja vezana za upravljanje i poslovanje matičnog preduzeća.



**- Javnost rada i poslovna tajna -****Član 116.**

Rad Matičnog preduzeća je javan.

Javnost se obezbjeđuje informisanjem putem sredstava informisanja i na druge pogodne načine.

Poslovnu tajnu Matičnog preduzeća predstavljaju dokumenta i informacije koje je Nadzorni odbor utvrdio kao povjerljive i čije bi širenje moglo nepovoljno da utiče na poslovanje Matičnog preduzeća.

Kao poslovna tajna ne mogu se smatrati dokumenta i podaci koji se po zakonu smatraju javnim.

Dokumenta i podatke koji predstavljaju poslovnu tajnu, drugim licima može dati generalni direktor Matičnog preduzeća, odnosno lice koje on ovlasti u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama.

**- Prestanak Matičnog preduzeća -****Član 117.**

Matično preduzeće može prestati na način i u slučajevima utvrđenih Zakonom o preduzećima.

**- Opšti akti Matičnog preduzeća -****Član 118.**

Opšti akti Matičnog preduzeća su:

1. Statut,
2. Pravilnici, poslovnici i uputstva i naredbe ,
3. Odluke kojima se na opšti način uređuju određena pitanja,
4. Etički kodeks,

Statut je osnovni akt Matičnog preduzeća, a drugi opšti akti moraju biti u saglasnosti sa Statutom.

Izmjene i dopune Statuta vrše se po postupku i na način predviđen za donošenje Statuta.

Za pitanja koja nisu regulisana ovim Statutom primjenjuju se odredbe Zakona o preduzećima, Zakona o javnim preduzećima i drugih zakona i podzakonskih akata.

Pojedinačni akti koje donose organi i ovlašćeni pojedinci u Matičnom preduzeću, moraju biti u skladu sa opštim aktima.

#### **Član 119.**

Nadzorni odbor Matičnog preduzeća donosi procedure i pravila koji su obavezujući za sva preduzeća, pod uslovom da spadaju u nadležnost Nadzornih odbora. Uprava Matičnog preduzeća donosi obavezujuća uputstva i naredbe za rad uprava zavisnih preduzeća.

#### **Član 120.**

Statuti zavisnih preduzeća moraju biti u skladu sa ovim Statutom.

### **XXVII – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

#### **Član 121.**

Postojeći opšti akti Matičnog preduzeća biće usklađeni sa ovim Statutom u roku od šezdeset (60) dana.

#### **Član 122.**

Zavisna preduzeća će uskladiti svoje statute sa ovim Statutom u roku od 30 dana od dana donošenja ovog Statuta.

Zavisna preduzeća su obavezna da u svojim statutima regulišu strukturu Nadzornih odbora na način da Matično preduzeće ima većinu članova ovog upravljačkog tijela.

#### **Član 123.**

Opšti akti "Elektroprivrede" Republike Srpske a.d. Trebinje se primjenjuju ukoliko nisu u direktnoj suprotnosti sa Zakonom i ovim Statutom.

#### **Član 124.**

Dosadašnji Nadzorni odbor i Odbor za reviziju "Elektroprivrede" Republike Srpske a.d. Trebinje nastavljaju sa radom do izbora novih u skladu sa Zakonom i ovim Statutom.

Dosadašnji članovi Uprave "Elektroprivrede" Republike Srpske a.d. Trebinje nastavljaju sa radom do izbora novih u skladu sa Zakonom i ovim Statutom, a oni članovi Uprave koji su izabrani na javnom konkursu nastavljaju rad do isteka mandata na koji su izabrani.

**Član 125.**

Ovaj Statut stupa na snagu danom usvajanja na Skupštini akcionara i isti će se objaviti na oglasnoj tabli Matičnog preduzeća.

Stupanjem na snagu ovog Statuta, prestaje da važi Statut "Elektroprivreda" Republike Srpske a.d. Trebinje, od 24.02.2005. godine, broj 02/1-020-214/05 i izmjene i dopune Statuta, broj 02/1-020-820/05, od 07.07.2005. godine.

**Broj:** 04/1-012-1998/06

**Datum:** 07.09.2006. godine

**PREDSJEDNIK SKUPŠTINE**

**Milorad Dodik**